

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas datums

Nr. LPA 1.7.-25

Ministru prezidentei Evikai Siliņai
Latvijas Republikas Ministru kabinetam
Ministriju valsts sekretāriem

Kopija:

Sabiedrības integrācijas fonda padomei

Valsts kancelejas direktora pienākumu izpildītājam

Inesei Gailītei

Kultūras ministrijas parlamentārajai sekretārei

Agnesei Lācei

Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietniecei
starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos
Zanei Vāgnerei

Par valsts budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam

Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" vērsas ar aicinājumu, lemjot par valsts budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam, iekļaut ilgtspējīgu finansējumu pilsoniskās sabiedrības darbībai un attīstībai, lai nodrošinātu, ka Latvijā ir stabila, demokrātiskās vērtības balstīta un organizēties spējīga pilsoniskā sabiedrība.

Latvijas Pilsoniskā alianse un tās biedru organizācijas pauž vēlmi un gatavību tikties, lai apspriestu mūsu priekšlikumus, un to, kā tie veicinās demokrātijas noturīgumu un attīstību Latvijā.

Zemāk minētās programmas veicinās **Deklarācijas par Evikas Siliņas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību 21.punkta īstenošanu**

“Veicināsim iedzīvotāju, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju līdzdalību sabiedriskajos un politiskajos procesos un sabiedrības saliedētību, attīstīsim sociālo un pilsonisko dialogu, palielināsim finansējumu sabiedriskā labuma iniciatīvām un saliedētībai.”

Tāpat minētās programmas veicinās **Valdības Rīcības plāna sekojošu punktu īstenošanu:**

21.1. “1) Īstenota mērķtiecīga pilsoniskās sabiedrības attīstības politika pilsoniskās sabiedrības un interešu aizstāvības stiprināšanai, tai skaitā nodrošinot NVO fonda finansējuma pieaugumu.

2) Sekmēta sabiedrības pašorganizēšanās uz iekļaujošas līdzdalības principa pamata, kā arī sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, īpaši stiprinot reģionālo un mazākumtautību nevaldības organizāciju kapacitāti un līdzdalību, nodrošinot koordinētu atbalstu un mācību pasākumus nevaldības organizāciju pārstāvjiem, un vienlaikus arī stiprinot vietējās kopienas, organizācijas, kas strādā ar mazākumtautību pārstāvjiem, mazaizsargātajām un līdzdalībā neiesaistījušām sabiedrības grupām.

3) Nodrošināts valsts budžeta līdzfinansējums NVO projektiem, kā arī ārvalstu projektu konkursos atbalstītajiem NVO projektiem.

4) Nodrošināta valsts budžeta finansējuma pieejamība un pieaugums programmai “Latvijas NVO fonds”, programmai “NVO līdzfinansējuma programma”, programmai “Reģionu NVO atbalsta programma” un “Mazākumtautību NVO līdzdalības veicināšanas programmai.”

21.3. “1) Nodrošināta pilsoniskās sabiedrības līdzdalība nākamā perioda (no 2028.gada) prioritāšu plānošanā Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam un citiem ES fondiem.

2) Nodrošinātas mācības dažādu jomu profesionāļiem par sabiedrības daudzveidību.

3) Iesaistītas vietējās kopienas un atmiņas institūcijas vienojošas sociālās atmiņas veicinošu pasākumu īstenošanā.

4) Stiprināta sabiedrības spēja līdzdarboties lēmumu pieņemšanas un to ieviešanas uzraudzības procesos.

5) Palielināta dažādu sabiedrības grupu, tostarp mazākumtautību, pārstāvniecība saliedētību veicinoši pasākumi, kuri atbalstīti no valsts budžeta līdzekļiem.”

21.5. “Atbalstītas nevaldības organizācijas brīvprātīgā darba iniciatīvu veicināšanā un sabiedrības izglītošanā par brīvprātīgā darba nozīmi, it īpaši krīzes apstākļos, kā arī atbalstītas iniciatīvas, kas veicina visas sabiedrības saliedēšanos kopējam mērķim. Konkrēts finansējuma apjoms pasākuma īstenošanai tiks noteikts ikgadējā valsts budžeta veidošanas procesā. Izveidots jauns konkurss NVO brīvprātīgā darba veicināšanai.”

Tādēļ Latvijas Pilsoniskā alianse aicina valsts pamatbudžetā **2025., 2026. un 2027. gadam, paredzēt finansējumu:**

- 1. Ministru kabineta un NVO sadarbības īstenošanas memoranda padomes jaunā darbības modeļa (pilsoniskā dialoga platformas¹) ieviešanai 2025. un 2026.gadā iztrūkstošos 200 000 euro ik gadu, 400 000 euro apmērā no 2027.gada, tādējādi**

¹ Apraksts, kā tas tiktu īstenots praksē: https://nvo.lv/uploads/pilsoniskais_un_socialais_dialogs.pdf

- paredzot bāzes finansējumu **pilsoniskajam dialogam**, kura ieviešanu ir paredzējis arī likumdevējs, apstiprinot Nacionālo attīstības plānu 2021-2027 “(..) nosakot dialogam ar pilsonisko sabiedrību līdzvērtīgu pieeju - sociālo dialogu visos lēmumu pieņemšanas posmos, tādējādi stiprinot demokrātiju, palielinot iedzīvotāju savstarpējo uzticēšanos un uzticēšanos valstij (..)”.
2. programmai “**Nacionālais NVO fonds**” papildus resursus, kas kopumā veidotu NVOF **vismaz 6,6 miljonu euro apjomā**, lai īstenotu mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības politiku, stiprinātu pilsoniskās sabiedrības kapacitāti un radītu atbilstošus apstākļus, kas veicinātu sabiedrības iesaistīšanos un līdzdalību sabiedriski politiskajos procesos valstī.
 3. Lai biedrības un nodibinājumi varētu piesaistīt ārvalstu finansējumu, piešķirt finansējumu programmai “**Līdzfinansējuma programma**” **vismaz 300 000 euro** apmērā. Līdzfinansējuma programma ir pierādījusi savu efektivitāti - Pēc Sabiedrības integrācijas fonda aprēķiniem, aptuveni 60 000 EUR līdzfinansējums gadā nodrošina 1 milj.EUR ārvalstu donoru finansējuma piesaisti Latvijā 1 gada periodā. Piesaistītais ārvalstu finansējums tiek ieguldīts kopējā Latvijas tautsaimniecībā, sekmē nodarbinātību (tai skaitā reģionos un mazaizsargāto personu grupas), veic nodokļu nomaksas valsts budžetā, vienlaikus tiek stiprinātas organizācijas, kas palīdz ieviest ES un līdz ar to arī Latvijas politikas (tai skaitā kultūras, izglītības, vides aizsardzības, cilvēktiesību un citās jomās).
 4. **brīvprātīgā darba kustību attīstībai un koordinēšanai ar nevalstisko organizāciju starpniecību programmai vismaz 500 000 euro apmērā**, atbalstot kopienai nepieciešamo darbu un uzdevumu veikšanu, investējot savu laiku un zināšanas, personīgos resursus un sniedzot tiešu labumu valsts ekonomiskajai un sociālajai attīstībai, sociālā kapitāla veidošanai.
 5. **Sabiedrības noturības atbalsta programmai vismaz 300 000 euro apmērā**, lai uzlabotu sociālo situāciju un noturību pret krīzēm, stiprinātu cilvēkkapitālu un vienlaikus tautsaimniecības attīstību, jāparedz un jāatbalsta sabiedrības virzītas attīstības iniciatīvas, veidojot labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un ekonomikas attīstībai.

Pasākumu mērķis ir nodrošināt Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņēs, Latvijas Piektā nacionālā atvērtās pārvaldības rīcības plānā 2022.–2025. gadam, un Nacionālajā attīstības plānā noteikto uzdevumu un mērķu izpildi.

Ietekme uz tautsaimniecību, tai skaitā nacionālo drošību, un ekonomiskās izaugsmes veicināšanu: stabila, demokrātiskās vērtības balstīta un organizēties spējīga pilsoniskā sabiedrība ir nacionālās drošības un cilvēku drošumspējas jautājums (iekšējā un ārējā drošība), tāpat saliedēta un iekļaujoša sabiedrība ir priekšnosacījums Latvijas turpmākai ekonomikas attīstībai.

Latvijas Pilsoniskā alianse ir neatkarīga jumta nevalstiskā organizācija pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas stiprināšanas jomā, kuras misija ir pārstāvēt pilsoniskās sabiedrības, tai skaitā biedrību un nodibinājumu kopējās intereses, kas balstītas uz demokrātijas pamatbrīvībām un cilvēktiesībām. Latvijas Pilsoniskā alianse apvieno vairāk kā 140 biedrus, kas kopumā aptver aptuveni 70 000 privātpersonas.

Direktore

(paraksts*)

Kristīne Zonberga

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Zonberga 24245580
Kristine@nvo.lv